

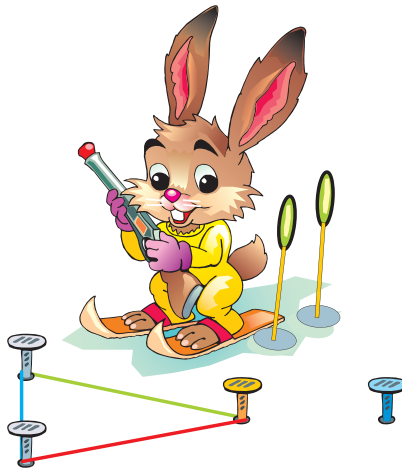
Наталя Будна
Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

**Підручник для 3 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)**

Частина 2

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН
2020

УДК 51(075.2)
Б 90

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2020 р. № 271)

Підручник створено за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко.

Будна Н. О.

Б 90 Математика : підручник для 3 кл. закладів загальн. середн. освіти : у 2-х ч. Ч. 2. / Н. О. Будна, М. В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2020. — 112 с. : іл.

ISBN 978-966-10-7090-4

Підручник за своїм змістом відповідає Державному стандарту початкової освіти та Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Система завдань і вправ спрямована на формування й закріплення обчислювальних навичок, розвиток логічного мислення та просторової уяви, вироблення вмінь аналізувати, порівнювати і самостійно робити висновки.

Для учнів та учениць 3-го класу.

УДК 51(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

bohdan-books.com/6010-3

Тех. підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89; admin@bohdan-digital.com

ISBN 978-966-10-7090-4

© Будна Н. О., Беденко М. В., 2020
© Навчальна книга – Богдан, виключна ліцензія
на видання, оригінал-макет, 2020

Дорогий третьокласнику! Дорога третьокласнице!

Ось і закінчилися зимові канікули. Далі у світ математичних знань тебе поведе друга частина підручника. На його сторінках ти знайдеш матеріал, завдяки якому навчишся не лише утворювати і записувати трицифрові числа в межах 1000, а й порівнювати їх та виконувати з ними арифметичні дії. Тебе чекають цікаві дослідження та робота з інформацією, поданою у вигляді схем, графіків, таблиць, діаграм, а також ознайомлення із дробовими числами й геометричними тілами. Ти продовжиш розв'язувати задачі, рівняння та нерівності, удосконалювати свої обчислювальні навички, розвивати логічне мислення і просторову уяву.

Зорієнтуватись у типах завдань тобі допоможуть уже знайомі позначення.

Бажаємо успіхів!

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

1 — завдання для класної роботи

 — межа матеріалу уроку

11 — завдання підвищеної складності

 — робота в парах/групах

13 — завдання для домашньої роботи

 — порівняй

ТИСЯЧА

НУМЕРАЦІЯ ТРИЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

1

$3 \cdot 6$	$7 \cdot 8$	$7 \cdot 7$	$36 : 9$	$72 : 8$	$81 : 9$
$9 \cdot 9$	$6 \cdot 5$	$36 : 4$	$72 : 9$		

2 Знайди п'яту частину від чисел: 45, 30, 15, 25.

3

a			2		8		9		5		3		4		7		6
$a \cdot 8$																	

b		7	2		1	8		4	5		6	3		5	4		2	7		8	1		3	6
$b : 9$																								

4 Скільки копійок у гривнях, зображених на кожному малюнку?

100

СТО

200

ДВІСТІ

300

ТРИСТА

400

ЧОТИРИСТА

500

П'ЯТСОТ

600

ШІСТСОТ

700

СІМСОТ

800

ВІСІМСОТ

900

ДЕВ'ЯТСОТ

1000

ТИСЯЧА

5 Скільки у кожному з цих чисел сотень? десятків? одиниць? Порівняй іменовані числа та числа в таблиці.

2 м 1 дм 3 см

5 м 6 дм 7 см

3 м 8 см

Сотні	Десятки	Одиниці
2	1	3
5	6	7
3	0	8

6

$500 + 64$	683	564
$500 + 83$	$600 + 83$	583

7 Прочитай літери у порядку зростання чисел, біля яких вони розташовані, й отримаєш слово.

А	М	М	Т	И	Т	Е	К	А	А
200	100	500	700	800	300	400	900	1000	600

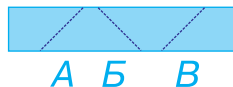
8 Випиши окремо літери біля чисел, що діляться на 7, на 8, на 9. Отримаєш три слова.

63	35	54	56	64	49	72	36	48
К	О	У	М	И	А	Л	Я	О

9 У мами було 100 гривень. Вона витратила 8 купюр по 5 грн. Скільки гривень залишилось у мами?

10 У Миколи було 4 монети по 10 коп., а в Петра — 5 таких монет. Скільки всього копійок було у хлопців?
Розв'яжи задачу двома способами.

11 Якщо смужку паперу зігнути по пунктирній лінії А, то її лівий верхній кінець буде спрямовано вниз. По якій пунктирній лінії потрібно зігнути смужку ще раз, щоб її правий верхній кінець теж був спрямований униз?

12 Пригадай!

$$1 \text{ ц} = 100 \text{ кг}$$

1) Маса води в цих відрах 1 ц. Скільки кілограмів води в одному відрі?

2) Запиши в кілограмах.

$$2 \text{ ц} = \square\square\square \text{ кг}$$

$$5 \text{ ц} = \square\square\square \text{ кг}$$

$$10 \text{ ц} = \square\square\square\square \text{ кг}$$

13 Чоловічок може подолати 15 клітинок п'ятьма однаковими кроками. Скільки клітинок подолає чоловічок дев'ятьма такими кроками?

14 $45 : 9 \cdot 8$ $48 : 8 \cdot 9$ $40 : 8 \cdot 9$ $27 : 9 \cdot 7$
 $63 : 9 \cdot 5$ $36 : 4 \cdot 9$ $24 : 8 \cdot 9$ $36 : 9 \cdot 5$

15 $5 \cdot 6$ $9 \cdot 2$ $6 \cdot 6$ $35 : 7$ $27 : 9$ $56 : 8$
 $9 \cdot 7$ $8 \cdot 7$ $36 : 6$ $28 : 7$

16 На рулетці є поділки в метрах і сантиметрах. Запиши числа з таблиці як іменовані числа за зразком.

Сотні	Десятки	Одиниці
	9	6
4	6	0
5	6	7

96 см = 9 дм 6 см

460 см = м дм

567 см = м дм см

17 $145 + 1$ $169 + 1$ $191 - 1$ $198 + 1$
 $120 + 1$ $170 + 1$ $190 - 1$ $199 + 1$

18 Назви число, в якому:

1 сот. 5 дес. 2 од.;

9 сот. 2 дес.;

6 сот. 4 дес. 7 од.;

4 сот. 4 од.

19 Найбільше трицифрове число має 9 сот. 9 дес. 9 од. Назви наступне число в ряду.

20 565 465 $400 + 65$
 $500 + 65$ $600 + 65$ 665

21 Скільки копійок ти отримаєш у кожному випадку, замінивши гривні дрібнішими монетами?

4 грн

40 коп.

4 грн 40 коп. = коп.

6 грн 20 коп. = коп.

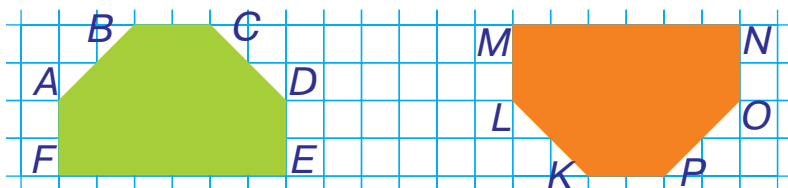
8 грн 50 коп. = коп.

- 22 Майстри виготовили 100 керамічних глечиків. Шістдесят чотири глечики упаковали по одному в папір, а решту склали в коробки, по 6 глечиків у кожную. Скільки таких коробок знадобилося?

23	a		3		8		2		6		9		5		7		4
	$a \cdot 7$																

b		4	8		2	4		6	4		3	2		5	6		1	6		4	0		7	2
$b : 8$																								

- 24 Які вершини потрібно накласти попарно, щоб ці фігури сумістилися?

- 25 Біля причалу стояло 16 вітрильників. Чотири вітрильники вийшли в море. У скільки разів більше вітрильників залишилось біля причалу, ніж вийшло в море?

- 26 $45 : 9 \cdot 7$ $81 : 9 : 3$ $56 : 8 \cdot 6$ $36 : 6 \cdot 4$
 $36 : 4 \cdot 9$ $42 : 7 : 2$ $40 : 5 \cdot 8$ $21 : 7 \cdot 9$

УСНЕ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 1000

- 27 $9 \cdot 8$ $7 \cdot 5$ $4 \cdot 6$ $54 : 9$ $56 : 7$ $72 : 8$
 $8 \cdot 8$ $9 \cdot 4$ $54 : 6$ $45 : 9$

- 28 На сторінці 19 знайди завдання № 120. Назви номери двох сусідніх завдань: попереднього і наступного.

29

$400 - 200$

$200 + 200$

$600 - 400$

$500 + 100$

$900 - 500$

$300 + 300$

30

a		4		9		2		7		3		5		8		6
$a \cdot 6$																

b		4	9		2	8		1	4		6	3		4	2		5	6		2	1		3	5
$b : 7$																								

31

Скільки копійок ти отримаєш у кожному випадку, замінивши гривні дрібнішими монетами?

5 грн

50 коп.

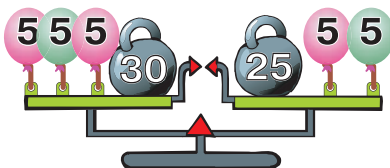
$5 \text{ грн} + 50 \text{ коп.} = 550 \text{ коп.}$

$7 \text{ грн} + 0 \text{ коп.} = 000 \text{ коп.}$

$9 \text{ грн} + 90 \text{ коп.} = 000 \text{ коп.}$

32

Скільки повітряних кульок можна відв'язати від шальок терезів, не порушуючи їхньої рівноваги?

33

Прочитай літери у порядку зростання чисел, біля яких вони розташовані, й отримаєш слово.

В

501

Л

469

А

581

О

453

И

521

Н

552

О

487

П

421

34

Виконай дії з іменованими числами.

$5 \text{ ц } 48 \text{ кг} + 8 \text{ ц } 25 \text{ кг} = 00 \text{ ц } 00 \text{ кг}$

$64 \text{ ц } 36 \text{ кг} - 55 \text{ ц } 12 \text{ кг} = 0 \text{ ц } 00 \text{ кг}$

$63 \text{ ц } 14 \text{ кг} + 11 \text{ ц} = 00 \text{ ц } 00 \text{ кг}$

35

Для святкового столу приготували 9 бутербродів із шинкою, а з сиром — у 3 рази більше. Скільки всього бутербродів приготували для святкового столу?

36 У першій половині дня в кафе продали 8 молочних коктейлів, а в другій половині — у 6 разів більше. Скільки молочних коктейлів продали в кафе протягом дня?

37 $500 - 300$ $400 + 300$ $300 + 300$ $600 - 400$

 $600 - 200$ $800 + 200$ $400 + 400$ $500 - 100$

38 $4 \cdot 7$ $7 \cdot 8$ $7 \cdot 7$ $28 : 7$ $63 : 7$ $64 : 8$
 $3 \cdot 9$ $6 \cdot 9$ $18 : 9$ $45 : 5$

39 Прочитай літери в порядку виконання дій і отримаєш слово. Виконай дії.

Л О Е П
 $\square + \square \cdot \square - (\square - \square)$ $300 + 8 \cdot 9 - (400 - 100)$

40 Виконай дії окремо з гривнями й окремо — з копійками.

$7 \text{ грн } 30 \text{ коп.} - 2 \text{ грн } 20 \text{ коп.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ коп.}$

$4 \text{ грн } 50 \text{ коп.} + 3 \text{ грн } 10 \text{ коп.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ коп.}$

$8 \text{ грн } 0 \text{ коп.} - 4 \text{ грн } 0 \text{ коп.} = \square \text{ грн } \square \text{ коп.}$

$6 \text{ грн } 20 \text{ коп.} + 2 \text{ грн } 60 \text{ коп.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ коп.}$

41 485 584 458
 $500 + 84$ $400 + 85$ $400 + 58$

42 Прочитай літери в порядку зростання чисел, біля яких вони розташовані, й отримаєш слово.

Р	И	А	Е	С	Е	Д	Н
540	726	881	586	425	438	611	816

43

a		3		9		4		2		7		5		6		8
$a : 5$																

c	4	8		1	2		1	8		5	4		4	2		3	0		2	4		3	6
$c : 6$																							

44 Вежу заввишки 56 м почали розбирати і за день розібрали 8 м. У скільки разів більша частина вежі, що залишилася, від тієї частини, яку розібрали?

45 Ігор зі своїми батьками пішов у туристичний похід. У суботу вони подолали відстань 13 км, а в неділю — на c км більше. Скільки кілометрів пройшов Ігор за два дні?

Склади вираз і розв'яжи задачу, якщо $c = 2$; $c = 4$.

46 Число 81 поділили на 9. На скільки одиниць частка менша від діленого?

47 $800 + 80 + 8$ $900 + 1$ $600 + 60$ $500 + 100$

 $400 + 40 + 4$ $900 - 1$ $400 + 40$ $600 - 400$

48 $5 \cdot 4$ $2 \cdot 7$ $9 \cdot 7$
 $6 \cdot 3$ $8 \cdot 6$

$27 : 3$ $56 : 8$ $32 : 8$
 $24 : 8$ $42 : 6$

49

800	−	300	=	
−		−		−
200	−	100	=	
=		=		=
	−		=	

300	+	200	=	
+		+		+
100	+	400	=	
=		=		=
	+		=	

50 550 505 $500 + 50$
 $500 + 5$ $500 + 55$ 555

51 Складаним метром можна вимірювати довжини об'єктів у метрах, дециметрах і сантиметрах. Запиши подані іменовані числа в сантиметрах за зразком.

2 м 1 дм 3 см = 213 см

5 м 3 дм 4 см = 534 см

6 м 0 дм 5 см = 605 см

52 $36 + 63$ $85 - 34$ $51 - 15$ $99 - 14$

Кінець безкоштовного уривку. Щоби
читати далі, придбайте, будь ласка,
повну версію книги.